

Beretning for 2014

(Det talte ord gælder)

Indledning

Bestyrelsen kigger endnu engang tilbage på et travlt år. Denne gang er året så 2014. Det er nu 11. gang jeg aflægger bestyrelsens beretning, og det er ligesom en trend at starte med at sige at det har været et travlt år i vandværket. Det er nærmest et vilkår for at drive et vandværk af vores størrelse.

Vi har holdt 8 bestyrelsesmøder, deltaget i vandrådssamarbejde (ved vores kasserer Gert Bigum), været på vandværksudstilling i Roskilde, udarbejdet informationsfolder samt deltaget i møder med vores samarbejdspartnere. Og i januar i år deltog 4 medlemmer af bestyrelsen i et temamøde i Nykøbing Falster, afholdt af vores interesseorganisation, FVD.

Udover alt dette, så er der den normale drift af et vandværk af vores størrelse, som alt sammen er arbejde, der skal udføres ved siden af vores fuldtidsjobs. I løbet af 2014 har vi lavet 69 flytteopgørelser, hvilket er samme niveau som for 2013. Vi har ekspederet ca. 83 LER forespørgsler, som også er på nogenlunde samme niveau som for 2013. LER er et elektronisk system, hvor entreprenører, inden de begynder at grave, skal spørge ledningsejer i området hvis og i givet fald hvor ledningerne ligger.

Endelig ligger der den daglige håndtering af henvendelser fra forbrugere og samarbejdspartnere pr telefon og i sær pr. mail som er vandværkets fortrukne kommunikationsform.

Følgende emner vil indgå i beretningen for 2014:

Antallet af forbrugere

Udvikling i vandforbruget

Vandkvalitet

Målerudskiftning

Krav om kvalitetssikring på vandforsyninger

Vandsektorlov

Årsberetning om internt overvågningsprogram

Økonomi og takster

Politianmeldelse af tidligere forbruger

Fremtiden

Afsluttende bemærkninger

Antallet af forbrugere

Vandværket har de sidste år ligget meget stabilt mht. antallet af forbrugere. Vandværket består således i dag af 1855 målerforbrugere, som fordele sig med 1826 parcelhuse, 12 registreret som industri og 17 institutioner. I alt omfatter det 2453 forbrugsenheder.

Der er ikke umiddelbart tegn på at antallet af forbrugere vil stige i de kommende år.

Udvikling i vandforbruget

Punktet omkring udvikling af vandforbruget er jo et fast punkt i min beretning, og det er et positivt træk at vores forbrugere bruger mindre vand. For 10 år siden, i 2005, udpumpede vi ca. 284 tm³ vand. I 2014 var udpumpningen ca. 242 tm³. Vi har altså over en 10-års periode reduceret vores udpumpning med knapt 15 % selvom vi i sammen periode har fået flere forbrugere.

I de 11 år jeg har aflagt beretning, har punktet omkring udvikling i vandforbruget båret præg af lidt ærgrelse fra formandens side omkring det vandspild som vandværket har. Det er nemlig således, at for den del af vandværkets vandspild der overstiger 10 % skal vi betale en strafafgift til staten. Vandspildet kan fx skyldes utætte vandledninger og evt. ledningsbrud.

Men i de sidste to år har vi vendt udviklingen. I 2013 mistede vi lidt over 9 % og endte med IKKE at skulle betale nogen strafafgift. Og 2014 ender vi ud med at skulle betale knapt 150 kr.! I de år, hvor vi mistede mest vand (lige omkring årtusindskiftet) havde strafafgifter på over 200.000 kr. Det er endog særdeles tilfredsstillende at de tiltag som vi har arbejdet målrettet med de sidste år har båret frugt. Nu gælder det selvfølgelig om at holde os under de 10 % i årene fremover.

Vandkvalitet

Vores vand, både råvand og drikkevand analyseres jævnligt i henhold til et analyseprogram fastsat af de offentlige myndigheder.

Vandet undersøges for en lang række stoffer og bakterier mv. Analyserne foretages af Eurofins. Analyseresultaterne sendes til vandværket, tilsynsmyndighederne og embedslægen. Vi offentliggør analyseresultaterne på vandværkets hjemmeside. Hvis forbrugerne ønsker en kopi af analyserapporten, kan vedkommende rette henvendelse til undertegnede. Endvidere får vi automatisk besked pr. sms, hvis der er overskridelse på væsentlige parametre.

Vores vand er godt og ligger inden for de grænser der testes efter. **Indimellem** har der været nogle mindre overskridelser på turbiditeten, hvilket er et udtryk for vandets klarhed. Jeg vil dog godt sætte en fed streg under, at OVERSKRIDELSEN IKKE ER FORBUNDET MED NOGEN SUNDHEDSRISIKO.

Målerudskiftning

Bestyrelsen besluttede i slutningen af 2013, at iværksætte en udskiftning af alle målerne i vores forsyningsområde. Beslutningen blev taget da vi alligevel stod foran at skulle udskifte ca. halvdelen af vores målere, hvoraf nogle af dem var meget gamle. Vi har hidtil haft mekaniske målere som egentlig har fungeret upåklageligt, og vi har sådan set gode erfaringer med at få aflæsningerne ind ifm. årsaflæsningerne.

Men med udskiftningen af alle målere som er med den nyeste teknologi, er det vores opfattelse at vi har været med til at fremtidssikre vores måleraflæsninger. Det er derfor nu en sagablot at foretage aflæsninger selv. Vandværket har således investeret i et helt nyt og avanceret aflæsningssystem, READY, som anvender den mest moderne mobiltelefon-teknologi. Den nye vandmåler MULTICAL 21 er yderst driftssikker og har batterilevetid på 16 år. Samtidig er måleren lavet af miljøvenlige materialer og testet efter markedets strengeste krav. Aflæsningen sker ved at man kører rundt i forsyningsområdet og opsamler forbrugsdata via en smartphone hurtigt og sikkert, og som herefter kan give os sikkerhed for en korrekt og hurtig afregning. Fremover kan og vil vandværket altså selv foretage aflæsningen uden at skulle ulejlige forbrugerne. Og vi har i forbindelse med årsaflæsningen fået os de første erfaringer med brugen af udstyret. Jeg er sikker på, at vil få stor glæde af udstyret. Fx var vi i år meget hurtig plads med aflæsningerne, hvor vi nogle har haft nogle udfordringer med at få alle aflæsninger i hus.

Udskiftningen har kostet i omegnen af 2 mio. kr., og har kunnet afholdes inden for vores normale driftsramme. Vi havde oprindeligt håbet at være færdig i løbet af første kvartal 2014, men den tidsplan holdte ikke helt, men vi har en forventning om at alle målere er udskiftet inden udgangen af februar 2015. Det har smeden i hvert fald lovet os 😊

Som jeg nævnte sidste år, er det ikke tanken at udvide antallet af aflæsninger af vandmålerne i forhold til tidligere. Det primære formål er stadig at få en aflæsning, som skal bruges til årsopgørelsen af den enkelte ejendoms forbrug. Herudover er der mulighed for at foretage en kontrolaflæsning, hvis der er mistanke om meget store afvigelser i forbruget.

Bestyrelsen vil løbende overveje, om vi eventuelt skal foretage en eller flere ekstra aflæsninger i løbet af året med henblik på opfølgning på det målte forbrug hos forbrugerne sammenholdt med den udpumpede vandmængde fra vandværket. Det kan give mulighed for at reagere på væsentlige afvigelser i forbruget, og samtidig vil vandværket kunne registrere eventuelle fejlkoder fra målerne om lækage eller tilsvarende uregelmæssige forhold. Det er stadig den enkelte forbrugers eget ansvar løbende at holde øje med forbruget og eventuelle lækager mv., men hvis vandværket uden væsentligt merarbejde kan medvirke til at undgå store efterregninger, kan det være rimeligt at yde denne service.

Krav om kvalitetssikring på vandforsyninger

Miljøministeren udsendt i februar 2013 en bekendtgørelse om kvalitetssikring på vandforsyningsanlæg. Reglerne har til formål at sikre løbende vedligeholdelse af vandforsyningsanlæg og systematiske arbejdsrutiner med henblik på at forebygge forurening af drikkevandet.

De nye regler stiller krav om indførelse af et kvalitetssikringssystem senest ved udgangen af 2014, og det er frem over et krav, at den ansvarlige for driften af vandværket skal have gennemført et kursus om almindelig vandforsyningsdrift og elementær vandværkshygiejne.

De detaljerede krav til vandværkernes kvalitetssikringssystemer er beskrevet i Naturstyrelsens vejledning om kvalitetssikring på almene vandforsyninger.

Bestyrelse har i løbet af 2014 af flere omgang drøftet, hvorledes vi skal forholde os til uddannelseskravene til vandværkets driftsansvarlige. Skal det fortsat være et bestyrelsesmedlem, som er ansvarlig for driften, eller skal vi købe os til den fornødne bistand hos en ekstern leverandør? Vi har via Vandrådet i Næstved Kommune undersøgt, om der kan indgås aftale med VVS-firma eller brøndborer om, at de vil påtage sig driftsansvaret for vandforsyningen, og det dermed vil være deres ansvar, at sørge for at vi lever op til uddannelseskrauet i bekendtgørelsen. Vi har også måttet skele til, at vandværket ikke har nogen ansatte, men at arbejdet i stor grad løftes om aftenen/weekender af bestyrelsen. På den baggrund har bestyrelsen besluttet at indgå en aftale med V. Jørgensen om at de har overtaget driften af vandværket. Aftalen er trådt i kraft her pr. 1. januar 2015. Det betyder konkret, at fremtidige henvendelser vedr. vandforsyningen skal rettes til V. Jørgensen. Henvendelse vedr. opkrævninger og afregninger skal dog stadig som altid ske til enten formand eller kasserer.

Vi er glade for at vi har kunne få en sådan aftale i stand med vores mangeårige smed. Det ligger naturligt i forlængelse af det samarbejde vi har med smeden. Han kender store dele af vores ledningsnet og har også kapaciteten til håndtere driften af vandværket.

Ud over indgåelse af aftale om driftsansvar har bestyrelsen også i 2014 drøftet en løsning for at kunne indføre det krævede ledelsessystem som også ligger i de krav vi er under. Et ledelsessystem som skal indeholde

- en kortlægning af vandforsyningen (detaljeret beskrivelse af samtlige komponenter i vandværkets anlæg og behandlingssystem mv.),
- en kortlægning af alle arbejdsgange,
- en risikovurdering og prioritering,
- en handleplan, samt
- en beskrivelse af den løbende opfølgning og dokumentation af arbejdet

Nogle af beskrivelserne er lavet, men det skal systematiseres og dokumenteres noget mere. Bestyrelsen har overvejet forskellige løsninger, og vi har et par forskellige løsninger i sigte. Ledelsessystemet skal være færdigt med udgangen af juni måned 2015. Så det bliver noget af det første som bestyrelsen vil tage fat på efter generalforsamlingen.

Det kan, set ude fra, lyde som nogle voldsomme administrative rutiner der skal etableres, og hvad er effekten af det? Til at starte med, er der ikke nogen tvivl om at bestyrelsen havde nogle forbehold over disse krav (det er i hvert fald blevet antydnet i de tidligere års beretninger), men vi er også i bestyrelsen kommet frem til, at det bliver et værktøj der kan være med yderligere optimering af vores drift af vandværket. Samtidig bliver bestyrelsen heller ikke så sårbar ved udskiftning af medlemmer.

Vandsektorlov

Lille Næstved Vandværk blev pr. 1. januar 2010 omfattet af vandsektorloven.

Som jeg har nævnt de sidste par år, vil jeg vil ikke i år bruge så mange kræfter på at tale om vandsektorloven. Den er kommet for at blive, i det der umiddelbart ikke er nogen forståelser for at løfte os "små" vandværker ud af lovgivningen, selvom der i det seneste år har været en politisk evaluering af hele lovområdet. Det er tilsyneladende en kompliceret politisk proces med mange interesser. Så kun fremtiden kan vise os, hvad der sker.

Men som en del af bestyrelsens beretning, indeholdes der et afsnit omkring vandværkets interne overvågningsprogram.

Årsberetning om internt overvågningsprogram

I forbindelse med at Lille Næstved Vandværk er blevet omfattet af reglerne i vandsektorloven er vandværket blevet forpligtet til at have et program for intern overvågning.

Programmet skal overordnet sikre, at aftaler indgås på markedsvilkår, således at vandværket ved aftaleindgåelse kun varetager egne økonomiske interesser og ikke andre selskabers eller interessenters interesser.

De overordnede krav til overvågningsprogrammet er fastsat i vandsektorloven og disse krav er udmøntet af Miljøministeren i en bekendtgørelse om program for vandselskabers interne overvågning.

Overvågningsprogrammet og kontrollen med dets gennemførelse i det forløbne år offentliggøres på vandværkets hjemmeside i en årsberetning. Overvågningsprogrammets etablering og overholdelse kontrolleres af vandværkets eksterne revisor, som afgiver erklæring herom i overensstemmelse med Forsyningssekretariatets revisionsinstruks af 13. juli 2010. Årsberetningen indsendes til Forsyningssekretariatet senest den 1. maj det følgende år.

Det er vandværkets formand, der er ansvarlig for det interne overvågningsprogram. Der er etableret en mappe med samtlige indgåede aftaler. Oversigt over indgåede aftaler vedlægges overvågningsprogrammet som bilag. Bilaget er internt til bestyrelsens brug. Mappen med skriftlige aftaler opbevares på vandværket, så vi hele tiden har mulighed for at dokumentere vores indgåede aftaler.

Alle regninger påtegnes af vandværkets formand forud for betaling. Inden påtegning undersøges om pris og vilkår er i overensstemmelse med eventuel indgået aftale. Formanden og kassereren har etableret en procedure for at regningerne bliver anvist til betaling inden de betales af kassereren.

På baggrund af dette kan formanden konstatere, at hensigterne med det interne overvågningsprogram samt de ting der er iværksat overholdes.

Økonomi og takster

Bestyrelsen fremlægger i dag et regnskab der udviser et overskud på ca. 72 tkr. Sidste år udviste et overskud på ca. 300 tkr. Vandværkets kasserer Gert Bigum vil efter mig komme med en grundigere gennemgang af regnskabet, og jeg skal derfor ikke komme yderligere ind på det her.

Bestyrelsen har besluttet at justere taksterne en smule op for 2015. Vandprisen sættes op med 10 øre, og den faste afgift pr boligenhed hæves med 15 kr. Det betyder at vandprisen udgør 5,94 kr/m³, mens den faste afgift udgør 343,75 kr. For en husstand, der bruger 120 m³ vand, betyder vores nye takster en årlig stigning inkl. moms på ca. 34 kr., eller mindre end 3 kr. pr. måned!

Om bestyrelsen sætter prisen op eller ned med nogle få øre, eller kroner har ikke den store betydning for den enkelte forbruger. Men for bestyrelsen handler det mere om signalværdien over for omverdenen, at vi ikke ønsker at skabe en pengetank, ved at have et stort indestående, som rettelig hører hjemme i forbrugernes lommer. Og blot til sammenligning med vores "storebror" NK Vand, er vores vand altså over 70 % billigere end NK Vand!

Politianmeldelse af tidligere forbruger

Bestyrelsen har i det forløbne år besluttet at politianmelde en tidligere forbruger for ulovlige ændringer af en ejendoms vandinstallationer og tyveri af vand. Den pågældende forbruger havde ændret sine installationer på ejendommen, så der kunne tappes vand af jordledningen inden ejendommens vandmåler. Vi ved ikke hvornår ændringen er sket og hvor meget vand, der er brugt på ejendommen uden betaling til vandværket, men der kan være tale om et væsentligt forbrug, og det kan være en del af forklaringen på vort "ledningstab" de tidligere år.

Vandværket valgte at ændre forsyningen til ejendommen, således at der nu er etableret målerbrønd ved skel til ejendommen, så vi fremover kan være sikre på at få betaling for alt vand, der leveres til den ejendom. Vi har krævet erstatning for vandværkets udgift til etablering af målerbrønd mv. i forbindelse med politianmeldelsen. Hvorvidt vi så får noget ud af politianmeldelsen er endnu uvist. Det kan kun tiden vise, men det er et vigtigt signal fra bestyrelsen at sende, at vi ikke acceptere at nogen "snyder" med installationerne.

Fremtiden

Som jeg ynder at sige ved årets aflæggelse af beretningen, er fremtiden er svær at spå om. Men der er ingen tvivl om at måden vandværker skal drives på fremover, kalder på at vi hele tiden skal se på om vi gør tingene mest effektivt. Vi har i bestyrelsen fuld fokus på dette. Og at vi er effektive, kan vi se og dokumentere når vi får vores prislofter udstukket fra Forsyningssekretariatet. Vi har nemlig reelt lov til at opkræve en langt højere pris, hvilket er et udtryk for at vi er omkostningseffektive.

Samtidig er der også nogle øgede krav fra myndighederne. Jeg har netop redegjort for de nye regler om "krav om kvalitetssikring på vandforsyninger".

Men også fra jer forbrugere er der krav der gør, at vi hele tiden skal kigge på måden vi driver vandværket på. Vi skal huske på, som jeg nævnte i indledningen, at langt hovedparten af vandværkets opgaver bliver udført i vores fritid. Vi får et pænt honorar for det, men (som jeg også sagde sidste år) det er mig magtpåliggende at vi ikke gaber over mere end vi kan overkomme.

Med de nye krav til ledelsessystemer kan vi dog få os et rigtig godt overblik over forretningen Lille Næstved Vandværk. Og med den bliver vi ikke nødvendigvis så sårbare ved udskiftninger i bestyrelsen. Vi kan aldrig vide, hvad fremtiden bringer, og det er for mig vigtigt at vi ikke har uundværlige medlemmer i bestyrelsen. Det vil nemlig gøre os sårbare.

Tingene skal hænge sammen, og det skal vi blive endnu bedre til at tænke ind når vi igangsætter større projekter. Samtidig skal det stadig være økonomisk ansvarligt det vi foretager os.

Og med det regnskab som fremlægges lige om lidt, og med de priser vi har, ja så opfylder vi i hvert fald til fulde den sidste del mht. økonomisk ansvarlighed.

Afsluttende bemærkninger

Med disse ord vil jeg slutte beretningen. Jeg vil godt endnu engang benytte lejligheden til at takke vores smedefirma V. Jørgensen for det gode samarbejde. Vi er begge parter travlt optaget i hverdagen, men vi forsøger hele tiden at optimere vores samarbejde så vi kan betjene vores forbrugere på bedst mulig vis. Vi håber det gode samarbejde fortsætter i årene fremover.

Og som sagt så glæder vi os, og har store forventninger til jeres overtagelse af driften af vandværket. Måske kan det være med til at løfte bestyrelsesarbejdet op på et mere strategisk niveau.

En stor tak til bestyrelsen skal der lyde fra mig. Det er en fornøjelse at arbejde sammen med jer. Vi har det sjovt, kan tage nogle heftige diskussioner, men bedst af alt, er der en naturlig respekt for hinandens input på bestyrelsesmøderne. Tak for det!

En særlig tak skal der i dag lyde fra mig og bestyrelsen til Arne. Arne har valgt ikke at genopstille til bestyrelsen, og dermed slutter en karriere i vandværket som tog sin begyndelse 25. februar 1999. De første år som suppleant og ellers i en lang årrække som bestyrelsesmedlem, med titel af

”vandværkspasser”. Som jeg har fået det fortalt blev du oplært at det tidligere mange årige bestyrelsesmedlem Kjeld. Du har passet dit job med vandværket i døgnets 24 timer. Og du har gennem årene har stået ved en del af de brud som vi har haft og holdt lidt øje med, om gravefolkene og smed nu gjorde det ordentligt. Men også for at kunne give besked, hvis forbrugerne kom forbi. Du har aldrig været bleg for at tage en skovl og hjælpe lidt til, hvis der var brug for det. I de senere år har det at sidde i bestyrelsen ændret lidt karakter. Vi snakker ikke så meget om den daglige drift, da den jo kører fuld automatisk. Og jeg genere dig vist ikke ved at sige, at al den teknologi som er kommet til ikke altid har været lige nemt for dig. Men du har forsøgt at gøre det så godt du kan.

Kære Arne, jeg skylder dig en STOR tak for det arbejde du har lagt i vandværket i gennem årene. Vi har taget vores diskussioner, og også talt med store ord til hinanden indimellem. Men der er har altid været en gensidig respekt for hinandens kvaliteter. Du lagde et stort arbejde i at få lært mig lidt om vandværksdrift da jeg kom i bestyrelsen i 2004. Der var vist ikke altid helt nemt for dig, og jeg har vist mere end én gang stillet det samme spørgsmål flere gange. Så tak for tålmodigheden.

Nu får du så lidt mere tid til familien, men jeg håber da, du vil kigge forbi til vores generalforsamlinger, så du kan følge lidt med i, hvad der sker. Jeg kommer til at savne dit gode humør, som altid smittede af på bestyrelsens møder.

Endnu engang stor tak, Arne, og vi har lige her til allersidst en lille erkendtlighed til dig.

Med disse ord, vil jeg overgive beretningen til generalforsamlingen.

På bestyrelsens vegne

Anders Hillerup

Formand